

कृषितंत्रेषुकृष्युत्पाद्येषुपुष्पफलेषुआर्द्रशुष्कधान्येषु तथागोषुजातेषुपुष्पफलेषुदुग्धघृतरूपेषुउत्पन्नेषुसस्तु मधुसर्पिषो अन्नवैमधुइतिश्रुतेर्धान्यादिकंअन्नघृतं च यज्ञोकेब्रह्मोत्तरंइत्युच्यते ॥ १७ ॥ द्रव्यंशि
ल्पिनावेतनं उपकरणंस्वकार्यसाधनसामग्री यथाचित्रोत्पादनेरंजकद्रव्यादि चातुर्मास्यावरंमासचतुष्टयपर्याप्तानधिकं ॥ १८ ॥ १९ ॥ सूत्रंसंक्षेपवाक्यंव्यवस्थावा हस्यादीनांलक्षणपरीक्षाचिकित्सौषधो
द्दीपनमादनादिप्रकारप्रतिपादकपंथसिद्धांतमात्रसंक्षेपयुक्तान्गृह्णासि तत्तदाचार्येभ्यः ॥ २० ॥ यंत्राणिआग्नेयौषधबलेनसीसकांस्यदृषद्रोलप्रक्षेपकाणिलोहमयानि भाषायांनालशब्दाभिधेयानितेषां

कच्चित्तेकृषितंत्रेषुगोषुपुष्पफलेषुच ॥ धर्मार्थं चद्विजातिभ्योदीयेतेमधुसर्पिषी ॥ १७ ॥ द्रव्योपकरणंकिंचित्सर्वदासर्वशिल्पिनां ॥ चातुर्मास्यावरंसम्यङ्घ्रितंसं
प्रयच्छसि ॥ १८ ॥ कच्चित्कृतंविजानीषेकर्त्तारंचप्रशंससि ॥ सतांमध्येमहाराजसत्करोषिचपूजयन् ॥ १९ ॥ कच्चित्सूत्राणिसर्वाणिगृह्णासिभरतर्षभ ॥ हस्ति
सूत्राश्वसूत्राणिरथसूत्राणिवाविभो ॥ २० ॥ कच्चिदभ्यस्यतेसम्यग्गृहेतेभरतर्षभ ॥ धनुर्वेदस्यसूत्रंवैयंत्रसूत्रंचनागरं ॥ २१ ॥ कच्चिदस्त्राणिसर्वाणिब्रह्मदंड
श्वतेनघ ॥ विषयोगास्तथासर्वेविदिताःशत्रुनाशनाः ॥ २२ ॥ कच्चिदग्निभयाच्चैवसर्वव्यालभयात्तथा ॥ रोगरक्षोभयाच्चैवराष्ट्रंस्वंपरिरक्षसि ॥ २३ ॥ कच्चिदंधां
श्वमूकांश्चपंगुन्व्यंगानवांधवान् ॥ पितेवपासिधर्मज्ञतथाप्रव्रजितानपि ॥ २४ ॥ षडनर्थामहाराजकच्चित्तेष्टुतःकृताः ॥ निद्रालस्यंभयंक्रोधोमार्दवंदीर्घसूत्र
ता ॥ २५ ॥ वैशंपायनउवाच ततःकुरूणामृषभोमहात्माश्रुत्वागिरोब्राह्मणसत्तमस्य ॥ प्रणम्यपादावभिवाद्यतुष्टोराजाब्रवीन्नारदंदेवरूपं ॥ २६ ॥ युधिष्ठि
रउवाच एवंकरिष्यामियथात्वयोक्तंप्रज्ञाहिमेभूयएवाभिवृद्धा ॥ उक्तातथाचैवचकारराजालेभेमहींसागरमेखलांच ॥ २७ ॥ नारदउवाच एवंयोवर्त्तते
राजाचातुर्वर्ण्यस्यरक्षणे ॥ सविहृत्येहसुसुखीशक्रस्यैतिसलोकतां ॥ २८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेसभापर्वणिलोकपालसभाख्यानपर्वणिनारदप्रश्नमुखेन
राजधर्मानुशासनेपंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायनउवाच संपूज्याथाभ्यनुज्ञातोमहर्षेर्वचनात्परं ॥ प्रत्युवाचानुपूर्व्येणधर्मराजोयुधि
ष्ठिरः ॥ १ ॥ युधिष्ठिरउवाच भगवन्प्रयाप्यमाहैतंयथावद्धर्मनिश्चयं ॥ यथाशक्तियथान्यायंक्रियतेऽयंविधिर्मया ॥ २ ॥ राजभिर्यद्यथाकार्यपुरावैतन्नसंश
यः ॥ यथान्यायोपनीतार्थंरुतंहेतुमदर्थवत् ॥ ३ ॥ वयंतुसत्यंतेषांयातुमिच्छामहेप्रभो ॥ नतुशक्यंतथागंतुंयथातैर्नियतात्मभिः ॥ ४ ॥

सूत्रंसूचकंशास्त्रं नागरंनगरहितं ॥ २१ ॥ अस्त्राणिमंत्रप्रयुक्तानिशस्त्राणि ब्रह्मदंडआभिचारिकविद्या ॥ २२ ॥ व्यालःसर्पः व्याघ्रादेरप्येतदुपलक्षणं ॥ २३ ॥ प्रव्रजितान्जातिबहिष्कृतान्अन्नमात्रार्थि
नोदीनान् ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ उपसंहरति एवंयोवर्त्ततइति ॥ २८ ॥ इति०सभा०नैलकंठीयेभारतभाष्यदीपेपंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ ॥ ७३ ॥ संपूज्याथाभ्यनुज्ञातइति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥